

Pædagogisk læreplan for Vigersted Børnehus 2020

VIGERSTED BØRNEHUS *hvor relationerne blomstrer*

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede

formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan.

Hvem er vi?

Vigersted Børnehus – *Hvor relationerne blomstrer*

VBH er en institution fra 2003, beliggende i et lille landsbysamfund, nær skole, skov og å.

Vi ligger 8 kilometer fra Ringsted og 6 kilometer fra Borup, der er gode offentlige transportmuligheder til Ringsted og Borup.

Legepladsen er primært udført i naturmaterialer og med mulighed for opdeling i tre, så der er en til vuggestuen, en til mellemgruppen og en til børnehaven.

Legepladsen går næsten rundt om institutionen, der er mange små legerum mellem buske og træer, stort område med en stor bakke og mooncarbane, og et område med urtehave og bålplads, som vi forventer nyrenoveret i 2022. Vi har skønne grønne omgivelser som vi benytter os af.

Vi er en kombineret daginstitution for børn i alderen 0-6 år.

Vi er normeret til 30 vuggestuebørn og 40 børnehalebørn,

Pt. Er vi 57 børn hvor 23 af dem er vuggestuebørn og resten er børnehalebørn.

Vi er pt. 13 faste voksne i huset og 2 i midlertidige ansættelser og derudover tilkaldte vikarer. (februar 2020) børnetallet svinger fra måned til måned ligesom fordelingen af vuggestue – og børnehalebørn. Et vuggestuebarn bliver børnehalebarn den måned hvor det fylder 2 år og 10 mdr. I vores mellemgruppe har vi både vuggestue- og børnehalebørn. Vi er opmærksomme på, at det hverken er ren vuggestuegruppe eller ren børnehalegruppe. Antallet af voksne er sat derefter, da normeringen følger det enkelte barn.

Vi er opdelt i tre grupper. På Solsikkerne er børnene ca.

6 mdr.-2,5 år. På Klokkeblomsterne ca. 2,5-3,5 år og på Margueritstuen er de ca. 3,5-6 år. Vi åbner og lukker sammen på tværs af huset.

Vision

- som er Vigersted Børnehus' overordnede mål.

Vi vil stræbe efter at være et eftertragtet dagtilbud der kendetegnes ved en høj faglighed, der både kommer til udtryk ved en høj relationskompetence hos personalet og ved velorganiserede og velovervejede pædagogiske tilbud for børnene".

Mission

- som er vores formål med at være her er.

"Vi vil hver dag vise kærlighed, glæde og anerkendelse over for børnene og dermed skabe grund for trivsel, udvikling, læring og dannelse."

Værdier

- Vi ser værdierne som drivkraften i vores daglige pædagogiske arbejde.

Vi har i fællesskab besluttet at det er følgende 6 værdier: Anerkendelse, nærvær, samarbejde, omsorg, refleksion og organisering. Dette gælder både i forhold børn, kolleger og forældre.

Pædagogik

Vi arbejder ud fra en relations- og ressourcerorienteret tænkning. Hele personalegruppen er uddannet i udvikling af egen relationskompetence. ICDP/RARRT. Efterhånden som der kommer nye personer i huset, bliver de også uddannet, så alle arbejder ud fra det samme grundlag. Vi har også jævnligt fælles opsamling på dette sammen med vores underviser.

RARRT

RARRT står for 5 principper; Relationel, Anerkendende, Ressourcerorienteret, Refleksion og Teori RARRT er et udviklingskoncept som henter sin inspiration i udviklingspsykologien.

RARRT bygger på et humanistisk eksistentielt grundlag og integrerer den nyeste pædagogiske og psykologiske forskning om, hvordan vi skaber udvikling for os selv og andre.

De 5 principper udspringer af den teori og det menneskesyn der ligger i relationspsykologien og som vi arbejder ud fra i Vigersted børnehøjs.

ICDP

ICDP – International Childhood Development Program er et værktøj som vi bruger i VBH til at føre RARRT ud i praksis. ICDP bygger ligeledes på udviklingspsykologisk viden, der bekræfter at al udvikling er relationel. Vi som voksne og professionelle er ansvarlige for kvaliteten af relationen. Vi arbejder dagligt med at udvikle dette samspil med børnene igennem ICDP's samspilstemaer. Det er dette der ligger i "relationerne blomstrer" i forbindelse med vores navn.

ICDP indeholder 8 samspilstemaer:

Den følelsesmæssige dialog:

1. Vis positive følelser – vis du kan lide den anden.
2. Justér dig følelsesmæssigt og følg den andens initiativ.
3. Invitér til en følelsesmæssig samtale om det, der optager den anden.
4. Vær anerkendende og giv ros.

Den lærende dialog:

5. Skab fælles opmærksomhed.
6. Giv mening til den andens oplevelse af omverdenen ved at italesætte den med følelsesmæssigt engagement.
7. Perspektivér, uddyb og skab sammenhænge ud fra jeres oplevelse.

Den guidende/vejledende dialog:

8. Hjælp den anden med at regulere sig selv, ved at afgrænse dig selv, støtte med positive alternativer ved at planlægge sammen.

Pædagogisk grundlag

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

---

Børnesyn

I den styrkede pædagogiske læreplan siger loven, at det er vigtigt at *"det at være barn har værdi i sig selv, der skal værnes om deres ret til at være børn og til at udvikle sig i forskelligt tempo."* Derudover opfattes børn grundlæggende som kompetente og selvstændige, samtidig med, at de har brug for omsorg, udfordringer, positive forventninger og tillid fra det pædagogiske personale.

Dette er noget vi lægger stor vægt på i VBH og praktiserer hver eneste dag med udgangspunkt i de første samspilstemaer fra ICDP "Den følelsesmæssige dialog" hvor vi blandt andet lægger stor vægt på, at vise børnene at vi er glade for dem uanset adfærd. Dette har en grundlæggende betydning i vores arbejde i at styrke relationen til det enkelte barn og styrke deres tryghed og tillid til os voksne og dette er endvidere en forudsætning for deres udvikling, læring og dannelse.

Det kommer blandt andet til udtryk ved at vi i konfliktsituationer mellem børnene altid lytter til begge børns perspektiver og ser bag om barnets adfærd.

Eksempel fra Margueritterne:

"Vi lytter altid til barnets perspektiv og reflekterer over det før vi handler. Vi "piller" ved følelsen hos barnet ved at stille os nysgerrige, og vi oplever at de åbner op. Vi er nysgerrige på følelsen bag handlingen og møder dem i denne bla. ved at italesætte den."

Eksempel Solsikker/Valmuer:

I vuggestuen med de børn der endnu ikke har sprog, praktiseres ovenstående også, her bliver følelserne også mødt med anerkendende ord og mimik, og med kvalificerede bud på hvad der rører sig hos det enkelte barn. Vi behøver ikke at vide præcis hvad barnet føler, for at vise medfølelsen.

”Vi ser børnene som kompetente individer med forskellige meninger og holdninger som vi anerkender og lytter til, vi respekterer deres forskelligheder og guider dem igennem dagligdagen og dermed også i livets forskellige udfordringer.”

Ovenstående er også et eksempel på, hvordan anerkendelsesbegrebet kommer til udtryk i huset. Vi viser barnet at vi mærker dem og deres intention. Vi går over på deres ”ø” og er nysgerrige på hvad der ligger bag barnets adfærd. Det kan eksempelvis være når et barn har slået et andet barn. Vi tror ikke på, at skæld ud og at ”straffe” et barn for dets handling skaber udvikling. De intentioner der er udgangspunkt for denne adfærd har lige stor ret til, at blive mødt og mærket. Det betyder ikke, at vi accepterer den måde den kommer til udtryk på.

Al adfærd er ikke acceptabel. Her er det, at vores samspilstema 8 kommer ind. At vi sætter tydelige grænser men på en god måde. Vi tror ikke på, at skæld ud er udviklende for nogen.

At barndommen har værdi i sig selv, kommer også til udtryk ved, at vi samarbejder med barnet ved at spørge og inddrage det.

Eksempel Solsikker/Valmuer:

”Når vi eksempelvis skal lave rullebord til frokost spørger vi børnene om de vil hjælpe til. Vi viser, at de har noget at bidrage med til fælleskabet og at de er en vigtig del af dette. Hermed føler de sig værdsat og betydningsfulde.”

Eksempel fra Klokkeblomsterne:

”Samlingen er tilrettelagt på en sådan måde, at vi har et fast ritual – en startsang og en slutsang. Derimellem tager vi udgangspunkt i barnets perspektiv, ved at både børn og voksne kommer med forslag til sange vi skal synge eller til fælleslege. Dette har skabt en demokratisk kultur på stuen hvor børnene føler sig hørt og taget alvorligt. Det er den voksnes opgave at sikre at alle dem der vil høres bliver hørt. Vi har desuden en navnesang der skærper fokus på hver enkelt i fællesskabet. Vi kigger hinanden i øjnene og siger godmorgen. Dette er uden tvang – selvfølgelig.”

Vi har positive forventninger til barnet. I RARRT ligger vores ressourcefokus. Vi tror på, at det vi giver fokus er det der vokser og det vi får mere af. Vi tror på at barnet har en god grund til at agere som det gør.

”Vi roser barnet for det det mestrer” Dette er ikke en overdrevet eller uberettiget ros, men vi ser et stor potentiale i, når der er noget der lykkes for dem. I vores faglige evalueringer og planlægning har vi fokus på det der virker, da det er det vi vil gøre mere af. At vi har et ressourcefokus betyder ikke, at vi fornægter de problemer der er.

Fremadrettet vil vi gerne:

Blive endnu bedre til, ikke at kun anerkende, men anerkende med kant, at være tydelige i vores forventninger og tilkendegive vores egne faglige perspektiver på en god måde.

Dannelse

Børnesynet, det at barnet har værdi i sig selv og tages alvorligt er ligeledes en forudsætning for barnets dannelsesproces. Ifølge dagtilbudsloven referer dannelse til en dybere form for læring,

hvor barnets selv er en aktiv deltager og forankrer værdier og viden i egen personlighed som rettesnor for hvordan det handler i en global verden.

I Vigersted Børnehus er vi blevet præsenteret for to forståelser og hovedstrømninger indenfor for dannelse – en materiel position og en formel position.

I den materielle position ses barnet som et objekt, der skal lære noget bestemt, der skal tjene samfundets interesse. I den formale ses barnet som en selvstændig person, der selv igennem erfaring tilegner sig viden. Dette sker naturligvis ved hjælp af os voksne der skaber muligheder og rammer for at dette er muligt. I sidstnævnte er samfundets interesser sekundære. Begge forståelser er utilstrækkelige i sig selv.

For os handler dannelsesprocessen om en udveksling mellem mennesker som sætter mennesket i stand til at indgå i samfundslivet.

Udgangspunktet for denne dannelsesproces er, at barnet ses, høres og tages alvorligt.

Eksempel fra Klokkeblomsterne:

"Vores samlinger er som sagt tilrettelagt således, at de til dels har en fast procedure hvor vi sidder i rundkreds, synger en navnesang som tydeliggør hvilke børn og voksne vi er i dag, hvorefter vi siger godmorgen. Efter vi har sagt godmorgen synger vi typisk 3-4 sange eller leger en leg. Det kan være "lille hund der er nogen der har taget dit kødben". Det er børnene der er med til at bestemme hvordan vi tæller ned til sangen og hvad vi synger. Vi slutter af med at synge en afslutningssang, som er fast hver gang. Med samlingen vægter vi demokratisk medindflydelse, men også "dyder" som at sige godmorgen og at have kendskab til den danske sangskat."

Eksempel solsikker/Valmuer:

Hos Valmuerne, som er de store vuggestuebørn, har vi sat velkendte rammer i måltidssituationen således, at de ved hvordan denne kan se ud og hvad der kan forventes af dem i denne. Børnene har faste pladser og de åbner først deres madkasse og begynder at spise efter vi i fællesskab har sagt vores remse – som i øvrigt går igen i hele huset - "vi siger en, vi siger to, kan vi få noget ro, værsgo". Hvis de skal have skåret deres mad ud, venter de i kø til det bliver deres tur, vi snakker om løst og fast mens vi spiser og så vidt det er muligt bliver alle siddende indtil alle er færdige med måltidet. Børnene skal tykke af munden inden de rejser sig fra bordet, og efter endt måltid rydder hvert barn selv sin madkasse, drikkedunk og tallerken over på rullebordet. Således fremmes barnets forståelse af gense spilleregler for måltidet samt selvhjulpenheden styrkes - alt sammen for tilegne sig en viden, der er en forudsætning for at kunne indgå i livets fremtidige måltidssituationer og dertilhørende fællesskaber i eksempelvis børnehave, skole, arbejd. plads mm.

Eksempel Margueritter:

I konfliktsituationer, dette er selv de små uoverensstemmelser mellem børnene, der lytter vi til hver enkelt barn i situationen, uddyber alles perspektiv, og giver en konkret løsning i samarbejdet med børnene, på den måde, bliver alle hørt, og går derfra med en læring om hvem de er, men også hvem den anden er.

Børneperspektiv

I gennem hverdagen tager vi udgangspunkt i barnets perspektiv. Dette sker igennem både voksenplanlagte forløb og børneinitierede aktiviteter.

Barnets perspektiv skal gå igennem alle områder af det pædagogiske grundlag samtidig med, at det pædagogiske grundlag også er en forudsætning for at børnenes perspektiv bliver taget alvorligt.

Eksempel fra solsikker/Valmuer:

"Vi tager udgangspunkt i børnenes interesser og hvad de er optaget af f.eks. krybdyr på legepladsen, orme under en sten og når vi leger bukkebruse på hængebroen på legepladsen. Vi afviger fra vores planlagte aktivitet og følger barnets spor og fordyber os i det, som børnene er optaget af.

På vores legehuse har vi en planche hvor vi kan snakke med børnene om de forskellige dyr."

Eksempel fra Klokkeblomsterne:

"Voksen og tre børn er på en gåtur i Vigersted. Vi har delt os op i små grupper og det giver os mulighed for kvalitetstid sammen. Børnene bliver set og hørt mere intenst og det giver dem tryghed til at udtrykke sig mere i de små rammer. Det er helt nye sider jeg oplever hos børnene. Jeg mærker en glæde og iver hos dem.

Det lægger op til gode samtaler og sange om de ting vi ser.

Børnene får en positiv relation til både den voksne og til hinanden."

Eksempel fra Margueritterne:

"Et barn kommer i børnehaven med en død and. De ellers planlagte aktiviteter bliver ændret og på baggrund af børnenes nysgerrighed og initiativ kommer det til at handle om denne and. Den bliver plukket, parteret og tilberedt og børnene får alle mulighed for at smage stegt and. Igennem hele processen bliver der talt om denne and, hvor den kommer fra, hvad den indeholder mm.

Fremadrettet vil vi gerne:

Bestræbe os på at få flere lignende oplevelser ved at dele os på i små grupper. Vi vil gerne fortsætte med, at tage udgangspunkt i barnets perspektiv, men hele tiden med en overvejelse og vurdering omkring i hvilken grad det skal erstatte de allerede planlagte aktiviteter.

Leg

I den styrkede pædagogiske læreplan har legen fået en ny og større betydning end tidligere. Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er grundlæggende for børns sociale og personlige udvikling. Legen fremmer blandt andet fantasi, nysgerrighed, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med og for, at den udvikler sig positivt.

I 2017 blev det politisk besluttet at vi skulle have 2 indsatsmål fra 2017-2020 et af disse skulle være omkring Leg og Læring.

Vi valgte her i huset at vores mål skulle være følgende:

Progressionsmål for leg og læring

”Alle børn skal præsenteres for flere legetyper med muligheden for at udvikle sine personlige, motoriske, sociale og emotionelle kompetencer.”

Handlingsmålene for de voksne har været følgende:

Fysiske betingelser:

- Vi skal bruge udeareal som pædagogisk rum
- Omvendt kan vi også hive udeaktiviteter ind i huset.

Pædagogiske betingelser:

- Vi skal udvise engagement
- Fokus på hvordan vi kan styrkeudviklingen af enkelte kompetencer, med en hånd i ryggen men uden at overskride barnets grænser.
- De voksne, ved siden af og bagved
- Vi skal tilbyde noget interessant, evt. legegrupper og hjælpe til at skabe succes indenfor rammen.
- Vi skal sørge for at alle børn bliver inkluderet

Organisatoriske betingelser:

- Guidning og forberedelse ift. legens spilleregler
- De voksne skal være deltagende i legen. Gerne efter interesse for bestemte emner aktiviteter.
- Idémappe over regellege og fantasilege bla. til brug på legepladsen
- Tid til planlægning

Ovenstående er noget vi har haft fokus på igennem de sidste par år. Vi har bla. haft et planlagt tema i hele huset, hvor vi har haft fokus på, at præsentere alle børn for forskellige legetyper, som hver især bidrager forskelligt til barnets udvikling.

Nu er vores fokus primært på børnenes ”frie leg” og at guide og støtte dem i denne. Fri leg er godt, men den kan ligeledes være direkte skadeligt for barnet, hvis vi som voksne ikke har en interesse for den. Den kan for eksempel føre til konflikter mellem børnene, hvis der er et barn der ikke mestrer legen. Der skal altid være en moderat indblanding fra den voksne. Vi har b.la. fokus på, at guide når et barn er udenfor legen.

Eksempel Margeritterne:

”Der er en pige der ikke må være med i legen med tre andre piger i isboden. Den voksne begynder en leg med denne pige hvor de selv leger isbod. Det udvikler sig til, at de laver et menukort

med is og kager mm. som kan købes i boden. De andre børn bliver nysgerrige på afstand, og pigen får mod til, med en hånd i ryggen af den voksne, at gå over til et bord med 4 piger, og præsentere sig menukort, og spørge om der er noget de vil købe. Den voksne fik en mindre rolle i legen og gik stille og roligt ud af legen. De fortsatte alle med at lege sammen i en periode herefter”.

Men vi støtter, guider og udfordrer også i hvordan man kan lege og vi sætter rammer for hvordan man kan lege. Dette gør vi med plads til selvbestemmelse.

Eksempel fra Solsikker/Valmuer:

”Vi leger i legekøkkenet, guider børnene i at skiftes til at røre i gryden på komfuret og åbne skabene. Vi hjælper med at dække bord og vi inviterer andre børn med ind i legen.”

Eksempel Klokkeblomsterne:

”I vores dagligdag understøtter vi leg på forskellige måder. Vi værner om den gode leg ved at give tid og rum til, at en gruppe børn kan få lov til, at fortsætte denne leg (inden for rammerne af dagligdagens struktur). I forhold til børn der har svært ved at lege, er vi på sidelinjen så konflikter tages i opløbet og positive alternativer bringes på banen igennem en guidende rolle. Helt konkret iværksætter vi også lege som feks. Gemmeleg, forskellige rollelege mm. Det er lege som de efterfølgende selv kan lege videre uden en voksen, eller selv igangsætte en anden dag.”

Eksempel Margueritter:

”Der er ofte børn der går ind i et rum og de andre børn ikke må gå med. De voksne blander sig, ”I kan godt lege tre herinde, så må I lege sammen”. Vi går ind og bestemmer at de kan lege flere og åbne mulighederne. viser dem hvad man kan lege med tingene og hvilke roller de kan have og hvor de kan lege mm.”

Vi inspirerer til leg og vi bygger også ovenpå og hjælper dem til at udvikle legen.

Nogen gange bestemmer vi voksne hvad vi skal lege sammen. Her bruger vi nogle gange LUN-lege som er lege eller relationsbaserede aktiviteter som er interaktive, fysiske og sjove. Det er aktiviteter der stimulerer og understøtter deres børnenes udvikling.

Fremadrettet vil vi gerne:

Have øget fokus på legene, legerelationer, på de gode relationer.

Vi guider når et barn er uden for legen, men det vi vil gerne gøre oftere end nu. Vi vil være mere opmærksomme på, at alle børn er med i legen. Dette vil vi blandt andet ved, at observere og deltage i legene og ved at italesætte det overfor børnene. Det kan for eksempel være ”Jeg kan se at Bo gerne vil være med, måske kan han hjælpe med at dække bordet?”

For at kunne hjælpe børnene og guide dem i deres leg, er det altafgørende, at vi er optaget af børnenes leg og følger med i den. Det kan være ved at observere eller deltage i den.

Vi vil optage vores gode lege på video til inspiration for hele huset. Det kan f. eks. Være give og tage –legene, vente-på-tur-lege. Eller samtaler omkring former, farver olign. Det kan være godt som inspiration hvis børnegruppen ændrer sig.

Læring

Ifølge den styrkede læreplan skal læring forstås bredt. Det sker igennem leg, relationer og planlagte aktiviteter. Børn lærer igennem at udforske med krop og sanser og ved at undre sig og stille spørgsmål.

Vi voksne har også en vigtig rolle ift. den læring der sker for børnene. Vi arbejder konkret med læring igennem vores samspilstemaer 5, 6 og 7. der handler om, at skabe fælles opmærksomhed med barnet, give mening til dets oplevelse, tale engageret om den og uddybe og perspektivere.

Der sker som sagt meget læring igennem børns leg. Vores indsatsmål omkring leg og læring gælder også her. Se ovenstående punkt hvor det er beskrevet.

Det sker bla. Læring igennem regellegen, når vi leger dåseskjul på legepladsen eller når vi leger lege hvor man skal vente på tur. Dette sker hver dag i sturnes samlinger, her er der fokus på, at skabe en fælles opmærksomhed.

Eksempel Margueritter:

"I vores samlinger snakker vi om dage, uger, måneder, år, årstider, vejr olign. Børnene lærer at begå sig en gruppe, sidde stille, lytte til hinanden, vente på tur mm. Børnene bliver præsenteret for emner og lege der skaber undren og styrker deres fantasi. Der er ligeledes fokus på at alle børn får bevæget sig i løbet af samlingen."

Der sker ligeledes læring i andre lege der kan være igangsat af en voksen hvor der deltager en voksen med fokus på at give og modtage i legen.

Eksempel fra Klokkeblomsterne:

"Vi kører med biler med fokus på at give og tage i relationen, vi triller eller kaster med bold med samme fokus. Vi slår kolbøtter på måtten og venter på tur og vi leger med balloner to og to også hvor vi giver og tager i legen og taler om former, farver og tæller."

Der sker læringsprocesser igennem hele dagen i hele huset. Noget er planlagt for at skabe læring og så er der al den læring der sker uden at man har forudset det.

Eksempel. Solsikker/Valmuer:

"I vores planlagte aktivitet, hvor vi ville udfordre den taktile sans, lavede vi en sansebane bestående af udkogt pasta, legoplader med knopper, lammeskind, isterninger, mel og til sidst vand, som børnene skulle gå med bare tæer igennem. Børnenes taktile sans med stimuleret og børnene lærte at mærke sig selv og sine grænser - hvad vil jeg gerne gå i hvad vil jeg ikke? Nogle børn kunne efter at have mærket med sine hænder rykke sin grænse, og træde i det med fødderne andre ville slet ikke. Vi bakkede op om og støttede børnene i deres individuelle grænser ved at italesætte det og ved ikke at presse barnet videre i banen."

Der sker også meget læring i vores rutinesituationer som måltiderne, på badeværelset og i garderoben blandt andet i den dialog vi har med børnene her.

Fremadrettet vil vi gerne: Have større fokus på hverdagens rutinesituationer og den læring der sker her.

Børnefællesskaber

Al leg, dannelse og læring sker i et socialt samspil med de øvrige børn og det pædagogiske personale i dagtilbuddet. Det er derfor vigtigt, at de voksne kan sætte rammerne for dette.

Der skal være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og være aktivt deltagende, samtidig med, at fællesskabet kan skabe rum til alle, nye relationer og forskellige positioner. Personalet har en vigtig opgave i, at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet.

Det at vi voksne i VBH har en relationel tilgang til børnene hjælper ligeledes børnene til, styrke deres indbyrdes relationer. Vi er nærværende ved at være deltagende i deres lege og ved, at tale med børnene omkring deres uoverensstemmelser. Vi hjælper dem med, at sætte ord på over for hinanden og ved at give alternativer. Vi har fokus på det positive i alle børn, og vi fremhæver de gode historier om børnene overfor hinanden. Jo ældre børnene er, jo nemmere er det, at føre en dialog med dem.

Alle stuer har samlinger så vidt muligt hver dag. På Margueritterne er børnene ydermere aldersopdelt i 3 samlinger. I samlingerne får børnene mulighed for at være sammen med og få styrket deres fællesskab med jævnaldrene børn inden for en ramme der er sat af en voksen. Hver fredag har vi fællessamling i hele huset, hvor alle børn møder hinanden.

I dagens voksenstyrede aktiviteter inviteres alle børn ind og er sammen med både jævnaldrene og nogle gange på tværs af alder. Vi har fokus på, at arbejde med børnene i mindre grupper og vi har et formål med sammensætningen af børn. Det er forskelligt hvad selve aktiviteten indeholder, men vi har bl.a. aktiviteter hvor børnene har fysisk kontakt med hinanden. Dette har en betydning for deres indbyrdes fællesskab.

Eksempel Klokkeblomsterne:

"Jeg sad og lavede en krea-aktivitet med 5 børn. De skulle lave en fisk hvorpå vi skulle klistre glimmerdutter. Et af børnene havde svært ved, at få papiret af klisterbåndet, hvorefter et andet barn fortæller og viser hvordan det skal gøres. Efterfølgende har det barn der havde svært ved det fundet fidusen ved det – i og med, at hun fik hjælp af det andet barn".

Vi har stort fokus på de børn der er uden for fællesskabet. Dette er nærmere beskrevet under punktet udsatte børn og unge.

Forældrene har ligeledes en vigtig opgave i, at skabe et velfungerende børnefællesskab præget af anerkendelse af alle familier uanset disses forudsætninger.

Dette oplever vi er specielt vigtigt i et lille landsbysamfund hvor mange af forældrene kender hinanden. Vi kan se hvilken betydning dette har både positivt og negativt.

Eksempel fra Solsikker/Valmuer:

"Vi har en introvert pige, der ofte lege alene. Hendes ressourcer; leg udenfor, motoriske ting på legepladsen og næsten selvkørende ift. at tage overtøj på. Vi har fremhævet disse ressourcer ved

at sætte hende med potentielle aldersvarende legekammerater på legepladsen, hvor hun er på hjemmebane, og ved at italesætte f.eks. i garderoben, at hun kan hjælpe et andet barn med at vise, hvordan man tager sin flyverdragt på”.

På den måde begyndte hun at indgå i børnefællesskabet på en ny måde og vi oplevede hende mere aktiv i børnefællesskabet.

Fremadrettet er det en måde at inkludere flere børn uden for fællesskabet i børnefællesskabet ved at finde dets ressourcer og på den måde fremhæve dem positivt for de andre børn.

Eksempel fra Margueritterne:

”Vi øver meget det at vente på tur, ved dialog og berøring, gør vi barnet opmærksom på, at der er andre der taler, og det er deres tur om lidt, vi fastholder barnet i det at vente, ved at have en hånd på deres skulder, eller deres hånd, når vi er færdige, henvender vi os til barnet og lytter opmærksomt. Dette gør at barnet bliver opmærksom på fællesskabet, og får en oplevelse af, at de er vigtige”.

Pædagogisk grundlag

Pædagogisk læringsmiljø

Det pædagogiske læringsmiljø er rammen for børns trivsel og læring. Et pædagogisk læringsmiljø er noget vi skal etablere hele dagen. Læringsmiljøet dækker over flere af de andre områder i læreplanen og skal skabe rammen for leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter og dagens rutiner og hvilke muligheder ovenstående giver for barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse. Barnets perspektiv, inddragelse, børnefællesskaber, børnegruppen sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger er et vigtigt hensyn i det pædagogiske læringsmiljø.

Som det fremgår af ovenstående er det pædagogiske læringsmiljø et stort og bredt område og mange af delelementerne arbejder vi med og behandler under de øvrige punkter i denne læreplan.

Vi har dog et fokusområde ift. Det pædagogiske læringsmiljø på alle tre stuer i huset.

På Solsikker/Valmuer er der et mål om, at styrke børnenes selvhjulpethed.

"Vi sætter ord på hvad vi gør, ser, ønsker og tænker. Vi bruger også tegn til tale og genkendelige rutiner."

Tiltagende er b.la. at børnene er med til, at dække rulleborde, hente madkasser og drikkedunke i køleskabet. Der er købt køleskab og sat ind på stuen i denne forbindelse. De ældste vuggestuebørn rydder op efter sig selv efter frokost. De sætter tallerken, bestik, madkasse og drikkedunk på rullebordet.

"De små vuggestuebørn kan også en del selv, når de får rum og tid til det. Derfor har vi ligeledes fokus på selvhjulpethed i garderoben. Vi tager 3-4 børn med ud i garderoben, hvor den voksne sætter sig på gulvet og hjælper til. Tøjet bliver lagt på gulvet, barnet forsøger selv i det omfang det kan og vi støtter op, roser og hjælper videre".

For at bidrage til og styrke børnenes selvhjulpethed, har vi som regel en-to børn med i køkkenet for at dække rullebord. Den voksne beder f.eks. barnet om at finde otte tallerkener. Barnet finder skabet i køkkenet med tallerkener og tager dem over på rullebordet. Den voksne og barn tæller sammen til otte. Barnet hjælper med at stille madkasser og drikkedunke fra køleskabet over på rullebordet. Den voksne læser navnene op, og barnet skal sætte madkasse og drikkedunk på det rullebord som barnet stuemæssigt hører til (Solsikke eller Valmue). Når Valmuerne har spist, skal

de på tur sætte deres ting på plads igen på rullebordet. Det betyder, at de selv sætter deres madkasse, drikkedunk og tallerken på rullebordet og til sidst tørrer hænderne i en våd skumklud, som den voksne giver. Vi italesætter undervejs, hvad det er vi gør og vis tur det er derefter.

Det er vigtigt for børnenes selvforståelse, at være en nødvendig del af fælleskabet og opleve at de bidrager positivt. De vokser rigtig meget af hjælpe til med ovenstående. Vi har set at de efter et par måneder gjorde det af sig selv. Og det styrker barnets selvhjulpethed. Det sker også i garderoben, hvor de store børn selv lærer at tage flyverdragt på - eller i hvert fald at få benene igennem dragten. De hænger også selv deres tøj på deres egen plads når vi er kommet ind igen. Vi er bevidste om, hvad det kræver af os voksne. Det kan være, at børnene kommer i garderoben i mindre grupper og at vi går ind 10 min. før vi plejer.

På Klokkeblomststuen er der ligeledes fokus på selvhjulpethed. her er det med særlig opmærksomhed på garderobesituationen. Et tillæg er at lege det ind i mindre grupper.

Eksempel fra Klokkeblomsterne:

"Vi har gang i en leg der er planlagt og igangsat af de voksne på stuen. Legen er planlagt på baggrund af en pædagogisk plan, som vi har lavet omkring selvhjulpethed, som en del af det pædagogiske læringsmiljø. Formålet er selvhjulpethed, at hjælpe hinanden, få en fælles oplevelse og at have hyggelig stund sammen. Der er 6 børn og en voksen der deltager. Vi øver os i at tage strømper på, vi taler om farverne på strømperne og at man kan hjælpe hinanden hvis det er lidt svært. Vi arbejdede med samspilstema 5 fra ICDP med at skabe en fælles opmærksomhed. Vi talte også om, hvor godt det er, at man kan tage sine strømper på, hvis nu man får kolde fødder eller hvis man skal på legepladsen. Her kom samspilstema 6 og 7 i spil med at give mening til barnets oplevelse og perspektivere til omverdenen."

Fremadrettet vil vi gerne:

"Vi vil gerne blive endnu bedre til, at på forhånd planlægge indhold i aktiviteter eller leg. Det var en rigtig god oplevelse for alle. Der skete en læring i at tage strømper på, lære farver. Det skete på en legene måde, ved at vi grinede sang ballongsang og hyggede os mens vi øvede."

Indenfor det pædagogiske læringsmiljø, har Margueritterne fokus på hele dagens organisering og på indholdet i samlinger og aktiviteter.

Eksempel fra Margueritterne:

"Ifølge de planlagte samlinger og aktiviteter: I samling med de kommende skolebørn har den voksne en opmærksomhed på, at alle børn er aktivt deltagende i samlingens aktiviteter og emner. blandt andet for at sikre dette, er der ca. 80% gentagelser hver dag. Vi kan se det i legeøvelser med voksenalgte regellege at alle børn deltager og mestrer det med tiden. Så kan vi bygge ovenpå stille og roligt. De udviser stor begejstring. Det ses ved, at når vi stopper legene, så vil de have mere. Der er faste rutiner i samlingen som at tale om vejr, dag, uge mm. Det er børnene ligeledes meget glade for."

Samling med den midterste aldersgruppe har en tydelig og konkret handleplan for planlægning, indhold og evaluering, for at skabe en optimal udvikling. Den er startet som en lille gruppe, men

har over tid sluset alle børn fra aldersgruppen ind. Samlingen er en succes og børnene leger selv "samling" i løber af dagen.

En daglig vokseninitieret rutine for den yngste aldersgruppe er, at de ligger på tæpper efter formiddagens aktivitet og inden frokost. Her hører de musik eller læser en historie. Det er uden legetøj, men børnene må gerne svare og samtale om bogens indhold. Børnene lægger eget tæppe på plads og sætte sig til bords. Det har været en proces, men det har fungeret godt med rutinerne. Børnene har ejerskab over det og det har gjort overgang fra aktivitet til frokost mere rolig hyggelig og overskuelig for alle. Det fungerer blandt andet fordi børnene selv har en rolle i det. Det er ikke en tvunget rutine, men alle børn i aldersgruppen vælger det til."

Frugtsituationen om eftermiddagen fungerer rigtig godt efter vi har indført cafeordning. Det er en rutine hvor der nu er større fokus på selvhjulpenhed og på klare aftaler om hvilke voksne der er hvor. Der er også et tilbud til de børn der ikke sidder og spiser. Legene kommer mere i gang, der er et større overblik, der er ingen ventepositioner og der er færre konflikter."

Fremadrettet vil vi gerne:

Vi har fremadrettet fokus på overgangen fra formiddagsmad til samling og på oprydning generelt på stuen og på hvilke voksne der er hvor fra efter frokost til vi er på legepladsen. Vi vil gerne blive endnu bedre til, at italesætte det vi har for med vores aktiviteter mm. Vi vil planlægge overordnet tema ind i de aktiviteter der bliver sat i gang

Vi har tidligere haft børnemøde da børnene også ville have møde ligesom de voksne. Her kom børnenes demokratiske stemme til udtryk. Dette vil vi gerne rette til og forbedre efter evaluering og praktisere igen i ny form.

Pædagogisk grundlag

Samarbejde med forældre om børns læring

Samarbejdet med den enkelte familie udvikles og skabes i tæt dialog mellem familien og det enkelte dagtilbud.

I Ringsted Kommune skabes det bedste grundlag for et fælles samarbejde og ansvar for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse, gennem:

- Et åbent og tillidsfuldt forældresamarbejde
- Tidlig visitering og besøgsdage
- Involvering og deltagelse i det tværfaglige samarbejde
- Gensidige afstemninger og forventninger

Samarbejde med forældre i VBH. er af høj prioritet og er i løbende udvikling. Alle vores værdier og vores menneskesyn i VBH. gælder også ift. vores relationer til forældrene. Vores udgangspunkt er, at forældre kender deres børn bedst og at vi alle stiler efter det samme mål, det at vi ønsker trivsel, udvikling, læring og dannelse for barnet.

Det er vigtigt for os at have et kendskab til og en dialog med alle forældre. Nogle gange sker det i garderoben ved aflevering og afhentning og andre gange ved møder. Det er vigtigt at vi ikke taler højt om personfølsomme oplysninger i garderoben. Vi vurderer ift. den enkelte situation om der skal aftales et møde.

Vi har tidlig visitering hver tirsdag kl.9.30-10.30 fra den dag barnet har modtaget pladsen og ind til opstart. Vi har rigtig god erfaring med tidlig visitering og oplever, at det er med til, at gøre både forældre og børn trygge ved opstart. Tidlig visitering er besøgsdage for barnet sammen med en forælder. Stuens personale er tilstede, men bevarer også fokus på de øvrige børn og aktiviteter. Tidlig visitering erstatter ikke behovet for en indkøringsperiode efter endelig opstart.

Vi har følgende arrangementer med forældredeltagelse:

Et forældremøde om året

Bedsteforældre/legepladsdag

Sommerfest.

Samtaler der er fast i VBH:

3 mdr. samtale efter et nyt barn er startet.

Før-skolesamtale, for alle de børn der skal i SFO er der en forældresamtale med om barnets udvikling. Der er også en overleveringsamtale til skolen hvor forældre også har mulighed for at deltage.

Derudover har vi samtaler efter behov blandt andet vurderet ud fra vores trivselsvurderinger. (se beskrivelse af disse under punktet "udsatte børn og unge". Forældre kan naturligvis også altid bede om en samtale.

Forældre inddrages altid ved samarbejde med centrale fagpersoner omkring et barn. Dette kan være ved behov for tværfaglige møder, observationer af barnet eller vejledning til personalet vedr. et barn.

Forældrebestyrelsen giver ligeledes udtryk for, at det er vigtigt med et godt samarbejde og en åben dialog personale og forældre imellem. Mange børn er her flere af deres vågne timer end de er derhjemme. Forældre i bestyrelsen er trygge ved at have sine børn i institutionen og det opleves at "vi har styr på det" og øje på det enkelte barn.

Det er vigtigt for forældrene at høre om hvordan det er gået med deres barn og få de gode historier - dagens guldkorn at høre. Derudover er det vigtigt for forældrene at kunne få råd og vejledning af personalet om deres barn udvikling men også om børns udvikling generelt.

Fremadrettet vil vi gerne blive bedre til:

At have opmærksomhed på, at vi gerne vil udvikle os ift. ovenstående. Vi har en faglighed på vores område som ikke alle forældre er i besiddelse af. Derfor er det ok, at være mervidende uden at være bedrevidende og at dele ud af denne viden og faglighed. Det er vigtigt at dette sker, så denne faglighed ikke først kommer i spil når der er en evt. direkte bekymring. Det skal altid ske på en ordentlig og respektfuld måde, hvor vi er oprigtigt nysgerrige på den andens perspektiv før vi sætter eget faglige perspektiv på.

Fremadrettet vil vi gerne:

Indkalde forældre til nystartet børn allerede ved opstart og ikke først efter tre mdr. Vi skal lave en skabelon for hvad denne samtale skal indeholde. Dette for at udgå misforståelser og gøre det klart hvad der forventes begge veje.

At tilbyde alle forældre en midtvejssamtale, da der ellers kan gå lang tid fra opstartssamtale til førskolesamtale.

At formulere en tydelig gensidig forventningsafstemning børnehus og forældre imellem. Noget af det, samtalen skal omhandle kan være:

- Hvordan en normal indkøring foregår i VBH, tidshorisont
- Allergier eller andet vi skal tage hensyn til i måltidssituationer
- Praktisk hvad der forventes der er i garderoben og skiftekassen
- Afkrydsningsliste – hvad vi bruger den til
- Sengetøj skal skiftes af forældre

Det kunne ligeledes være brugbart med et skriv fra Margueritterne. "Nu er dit barn blevet marguerit, hos margueritterne forventer vi...?"

Pædagogisk grundlag

Børn i udsatte positioner

Alle børn i Ringsted kommunes dagtilbud, der befinder sig i en udsat position, modtager en systematisk og målrettet tværfaglig indsats med henblik på at afhjælpe deres udfordringer, der knytter sig til deres trivsel, læring, udvikling og sundhed.

Der handles i alle dagtilbud tidligt, hurtigt og relevant via:

- Fokus på hele barnets dag, såvel hjemme som i dagtilbud
- Fokus på barnets deltagelsesmuligheder i børnefællesskaber
- Justering af læringsmiljøer
- Forpligtigende forældresamarbejde
- Udarbejdelse af pædagogisk plan
- Udviklingsmodellen med tilhørende mødestruktur

Alle dagtilbud arbejder forebyggende, med konkrete indsatser:

- Tidlig visitering med besøgsdage
- Samtale ved opstart i dagtilbud, eller senest efter 3 måneder
- Trivselsvurdering 2 gange årligt
- Sprog vurdering i 3 års alderen og ved særlig eller fokuseret indsats igen ved 5 års alderen
- Brobygningsarbejde omkring overgange i barnets liv fra 0 til 6 år

Når vi har en bekymring vedrørende et barns trivsel, udvikling eller læring laver vi altid en pædagogisk handleplan på stuen. Derudover vurderes der om der er behov for inddragelse af eksterne fagpersoner. Vi har et rigtig godt samarbejde med Kompetenceenheden, som vi sparrer med og får vejledning af ifm. børn i udsatte positioner. Dette sker altid i tæt samarbejde med forældrene.

Eksempel Solsikker og Valmuer:

”Vi laver tiltag i samarbejde med forældre og eksterne fagpersoner omkring eksempelvis motorisk udvikling. Her får vi værktøjer, specielle øvelser vi laver med det pågældende barn. Der er løbende sparring i huset og efterfølgende med fagpersoner.”

2 gange om året har vi som nævnt trivselsvurderinger af alle børn. Dette er et internt arbejdsredskab til personalet. Det fungerer således, at vi inddeler børnene i grøn, gul og rød position. Hvis vi har børn der lander i gul eller rød position indkalder vi til et møde med forældrene. Dette kan være et samarbejds møde stuepersonale og forældre imellem og det kan være et tværfagligt dialogmøde med deltagelse af eksterne fagpersoner. Vi giver aldrig informationer om børn eller øn-

ske om observation af børn videre til andre parter uden forældres samtykke. For at opnå den bedste effekt med vores indsatser, er det vigtigt, at der sker et samarbejde omkring barnet forældre og personale imellem.

Ift. vores pædagogiske arbejde med børn i udsatte positioner har vi dagligt fokus på, at arbejde inkluderende. Det er vores oplevelse, at et barns følelse af, at være ekskluderet fra fællesskabet har stor indvirkning på det at være i en udsat position.

Eksempel fra Klokkeblomster:

"Når vi har med børn i udsatte positioner at gøre, forsøger vi så vidt muligt, at tilrettelægge situationer og skabe sammenhænge for barnet hvor det trives bedst. Så hvis barnet trives bedst udenfor på legepladsen, arbejder vi eksempelvis med sociale kompetencer i uderummet. I situationer hvor det er svært, arbejder vi med det der er svært i små kontrollede rammer. Vi gør det bla. ved hele tiden at være et skridt foran, så situationen udvikler sig optimalt for barnet og gruppen som helhed."

Eksempel Margueritter:

"Hvis et barn er i en udsat position, italesætter vi alt det barnet mestrer, både overfor hinanden, men især også overfor den resterende børnegruppe. Vi har stort fokus på, at hjælpe børn i udsatte positioner, til at blive en del af fællesskabet. Vi bruger det der fungerer for det enkelt barn. Det kan være at arbejde i små grupper, voksen deltagelse i legen osv."

Fremadrettet vil vi gerne:

Vi vil gerne arbejde endnu mere i mindre grupper og forsøge at være et skridt foran.

Det er en del af pædagogers faglighed at skabe en social forandring og vi ønsker at bevare et menneskesyn og fokus på en bevidsthed om, at der ikke er noget galt med barnet, men at udsathed kan være forårsaget af både vilkår og tilgange børnene har mødt.

Blive endnu bedre til, at opstille gode læringsmiljøer for børn i udsatte positioner.

Vi vil bevare fokus på, at et godt forældresamarbejde er meget afgørende for at kunne hjælpe barnet.

Pædagogisk grundlag

Sammenhæng til børnehaveklassen

I Ringsted Kommune starter de kommende børnehaveklassebørn i tidlig SFO-start d. 1. maj. Vi kalder starten i tidlig SFO for Spirestart og børnene for "Spire-børn".

Den gode overgang til SFO og skole, handler om at børnene får kendskab til skolelivet og en relation til de voksne, der bliver en del af barnets skoleliv. Det er afgørende for den gode overgang, at Spirebørnene hjælpes godt over broen fra børnehaven til Spireperioden i SFO. Spireperioden sker gennem brobygning mellem børnehave og SFO og er et fælles anliggende for de professionelle på begge sider af broen, - og det foregår i et tæt samarbejde med forældrene. Børnehaven modtager et beløb til at skabe en god overgang for alle børn.

Kvaliteten i Spireforløbet er kendetegnet ved pædagogisk velovervejede tiltag, der skaber helhed og kontinuitet for børn og voksne og bidrager positivt til børnenes trivsel. Overgangen bærer præg af kvalitet for børn, forældre og professionelle og har fokus på at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.

I Spireforløbet arbejdes der bl.a. med følgende aktiviteter, som er beskrevet:

- Leg- og bevægelse (LOB) fra årets start
- Trivselsvurderinger og overleveringssamtale evt. med deltagelse af forældre
- Spirebørn besøger SFO og genbesøger børnehave

Vi har et tæt samarbejde med Vigersted skole. Vi har besøgsdage før opstart og fælles aktiviteter i løbet af året. Vi er bl.a. fælles om motionsdag og vi får besøg af børn fra skolen når de går Lucia, vi har haft besøg af børn fra skolen der har læst højt for vores børn i forbindelse med læseprojekt og vi låner skolens gymnastiksal flere gange om ugen. Tegnediktat er ligeledes en aktivitet som er fælles for både børnehus og skole, så det er genkendeligt for børnene når de starter i SFO. Langt de fleste af vores børn starter på Vigersted Skole hvilket er en stor tryghedsfaktor for børnene. Hvert år sender vi også en medarbejder fra huset med nogle dage, for at gøre overgangen lettere.

Sammenhænge er for os ikke kun fra børnehave til skole, men ligeledes fra hjem til vuggestue, fra hjem eller dagpleje til børnehave og fra stue til stue i huset.

Fra hjem til vuggestue eller børnehave har vi som tidligere nævnt tidlig visitering. Derudover er der altid mulighed for, at komme på besøg og få en snak og en rundvisning. Det er også muligt for dagplejere at komme på besøg med børn. Vi har tidligere erfaring med dette.

Fra stue til stue har vi en glidende overgang ved, at det barn eller de børn der skal rykke, besøger stuen med en voksen fra egen stue hver dag i ca. 14. dage før endeligt skift.

De er med til eksempelvis aktiviteter i små grupper og frokost og den kendte voksne trækker sig lidt i baggrunden og de nye voksne arbejder med at styrke relationen til det nye barn.

Vi rykker ikke børnene når de er lige præcis en bestemt alder. Det er en vurdering hvornår et barn er klar til at flytte stue afhængigt af udvikling. Vi tilstræber, at et barn så vidt muligt ikke flytter stue alene men sammen med en ven fra egen stue. Stueskift sker altid i tæt dialog og samarbejde med barnets forældre.

Vi arbejder i samarbejde med både børnehusets og skolens bestyrelse på, at styrke samarbejdet med skolen yderligere, med fokus på aktiviteter på tværs i løbet af året.

Fremadrettet vil vi gerne:

Vi vil udvikle endnu mere på overgangen fra stue til stue, det er relativt nyt, at der er en mellemgruppe og et skift mere i løbet af tiden i institutionen og der skal evalueres på

Vi vil tænke mere i aktiviteter på tværs af børnehaven og skolen som et fast fokuspunkt på ugeplanen på alle stuer.

Vi vil tænke stort og ikke lade os begrænse.

Vi vil også blive bedre til at udbrede budskabet om hvad vi laver mere end vi gør nu.

Øvrige krav til læreplanen

Inddragelse af lokalsamfundet

Vi har et rigtig godt samarbejde med skolen. Ledelsen mødes jævnligt og vi har også haft møde på tværs af bestyrelserne, både for at lave endnu flere aktiviteter på tværs, som beskrevet ovenfor, men også med tanke på, at benytte lokalsamfundet i større grad.

En gang om ugen går vi til salmesang i Vigersted Kirke med en blandet børnegruppe, og vi går til julegudstjeneste i kirken hvert år.

Vi har i perioder samarbejde med lokalrådet omkring lokale tiltag eller arrangementer. Vi skal for eksempel stå sammen om affaldsindsamling.

Vi benytter de grønne områder i vores lokalområde. Vi går ture med børnene i nærområdet og ser hvor børnene bor, vi går tur og ser på den lokale kirke og fortæller hvad den bruges til. Vi benytter skolens boldbane til boldspil, løb og leg. Vi leger jævnligt på skolens legeplads og fortæller om skolen. Vi går tur til den nyanlagte sø i centrum af Vigersted og får os en snak om liver og det vi ser. Vi tager tæpper og madpakker med ud i naturen og nyder den sammen. Vi går tur til åen, hvor vi kan fiske, vi tidligere har brugt naturvejleder fra Ringsted kommune til et krible krable forløb. bare det at træne og lege i det fri, Vi har også brugt naturen til eventyr fortælling for børnene, den voksne fortæller en historie, som vi leger, imens vi bevæger os længere og længere væk, og bruger de ting vi ser undervejs i vores historie.

Øvrigt brug af lokalsamfundet afhænger ofte af hvem der er repræsenteret i forældregruppen eller bedsteforældregruppen. Vi har tidligere været på bondegårdsbesøg, nissejagt mm. Og har haft fælles spiseaftener her i huset for forældre men også for andre lokale beboere.

Fremadrettet vil vi gerne have fokus på, at igen udnytte de muligheder vi har i vores forældregruppe.

Vi arbejder på at få cykler, så vi kan bruge lokalsamfundet endnu mere. Det giver os mulighed for fx at køre ud og besøge fårene, som ellers er en begrænsning idet der ikke er fortov.

Øvrige krav til læreplanen

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Fysiske børnemiljø

Vi har en 5 års plan for renovering og udskiftning af redskaber på legepladsen. 2020 er 3. år. I 2018 fik vi nyt legetårn til børnehavebørnene, i 2019 fik vi et nyt legeområde og et hegn til de ca. 2-4 årige børn og vi fik jævnet græs og lavet høj på Solsikker/Valmuers legeplads. I 2020 skal der udskiftes nogle legeredskaber på Solsikker/Valmuernes legeplads. I løbet af de 2021 og 2022 skal vi b.la. have en bålhytte og forskellige nye ting på den store legeplads.

Indendørs ændrer vi indretning på stuerne og i de mindre rum med jævne mellemrum, med en opmærksomhed på, at der skal være plads og rum for forskellige typer aktiviteter og lege. Det er altid udfordrende at få tilpas mængder plads til aktiviteter med stor fysisk udfoldelse.

Støjniveauet er mere generende i nogle perioder end andre og er mere udpræget på nogle stuer ift. andre. Derfor har vi ligeledes øget fokus på dette i visse perioder. De voksne lærer børnene, at tale med "små stemmer" og så vidt muligt ikke tale i munden på hinanden.

I 2019 var VBH med i Region Sjællands kampagne "Rene hænder" om håndhygiejne. Det er aftalen, at alle forældre skal sørge for, at deres børn får vasket hænder når de kommer om morgenen.

Psykisk børnemiljø.

Et udgangspunkt for, at børnene har et godt psykisk arbejdsmiljø er, at de er trygge og føler sig afholdt af de voksne og at de føler sig som en del af børnefællesskabet. Vores barnesyn, relationelle tilgang og vores inkluderende tilgang er med til, at skabe dannelse og trivsel for børnene og kvalitet i børnefællesskabet.

Æstetiske børnemiljø

I forlængelse af arbejde med vores APV har vi et fokus på den generelle tilstand i huset, at der er meget ro i huset. Dette påvirker det æstetiske børnemiljø lige såvel som de voksne.

Fremadrettet vil vi gerne have fokus på.

Opdeling af børn i mindre grupper og dermed styrke det psykiske børnemiljø yderligere.

Aktivt at anvende legepladsens rum og muligheder i større grad.

Vi kunne godt tænke os, at tænke indretning af garderober og fællesrum på en anden måde, for at få fuldt udbytte af det fysiske børnemiljø.

Vi vil igen have skærpet fokus på håndhygiejne og hygiejne i huset generelt.

Vi vil løbende vurdere behovet og muligheder for, at udbedre støjniveauet.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Mål 1:

For at kunne erfare sig selv, er det vigtigt at man har andre mennesker omkring sig, der kan erfare en, spejle en, mærke en og italesætte det de ser og mærker. Dette skal ske i en tryk tillidsvækkende relation som barnet har tillid til. Det er grundlag for, at barnet kan udvikle sig alsidigt og får fremmet engagement, livsduelighed, gåpåmod, deltagelsesmulighed.

Det er ligeledes vigtigt, at tilrette et læringsmiljø så det kan finde sted i dagligdagen. At skabe en organisering af muligheden for plads til udfoldelse.

Eksempel fra Solsikker/Valmuer:

"Børnene skal ikke tvinges til at være med til samling. Nu har vi lige haft jul og nogen af de helt små børn får tilbuddet men bliver ikke tvunget til at være med. De kommer stille og roligt når de føler sig trygge ved det. De får noget ud af det, selvom de kun er med i periferien. Vi får ikke noget ud af, at tvinge dem med og få konflikter ud af det. Det er det samme på Klokkeblomsterne, men på Margueritterne er der en

større forventning om deltagelse i samling, dog med mulighed for et alternativ til dem der ikke magter det”.

”Vi hjælper også børnene med, at sætte grænser for sig selv, vi lærer dem, at det er ok at sige stop, i stedet for, at ”bare finde sig i det” noget et andet barn gør.”

Mål 2:

Kvaliteten i samspillet mellem børn og det pædagogiske personale har afgørende betydning for børns trivsel, udvikling, dannelse og læring. Det er vigtigt, at det er præget af varme og omsorg.

I VBH har vi ikke kun fokus på, hvad vi skal ”gøre” sammen med børnene eller ift. et barn, men i lige så stor grad hvordan vi skal ”være”. Det er vigtigt, at vores relationelle formåen er ægte og ikke noget vi bare har lært at gøre på en bestemt måde. Vores væren baserer sig på, vores relations og ressourceorienterede tilgang og ICDP’s samspilstemaer.

Eksempel fra Klokkeblomststuen:

”Selvværd som er en stor del af den alsidige personlige udvikling arbejdes der meget med at opbygge, det med at føle sig set, hørt og forstået og taget alvorligt. Stemmen har en vægt og værdi.”

Eksempel Margueritterne:

”Vi bruger meget tid på, at imødekomme det enkelte barn og hjælpe det til, at føle sig trygt. Det kan for eksempel være ved afleveringssituationen eller når de møder noget nyt der bliver usikkert i løbet af dagen. Vi er helt nede i øjenhøjde, anerkende dets følelse og taler med barnet. Vi hjælper det videre ud af følelsen.”

De 6 læreplanstemaer

Social udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Det er vigtigt for alle børn, at føle sig som en del af et fællesskab, at opleve at høre til og til, at bidrage til fælles leg og aktiviteter.

Det er vigtigt, at vi skaber et læringsmiljø, der understøtter dette. Så det kan skabe fælles glæde og engagement.

Eksempel Solsikker/Valmuer:

"De voksne har en rolle i, at alle børn kommer til, får tur og byder ind i en sammenhæng på trods af forskellighed i sproglig udvikling." Her benytter vi tegn til tale, der gør, at børnene har mere ensartede muligheder.

Fremadrettet vil vi gerne:

Vi har talt om i vuggestuen, at vi fremadrettet gerne vil benytte tegn til tale mere. Således at de helt små vuggestue børn også kan fortælle og vise empati og relationer.

Eksempel Margueritterne:

"Vi træner spil og den sociale formåen, vente, tabe, regler mm. Her er der fokus på det. Det kan være svært".

Den sociale udvikling er noget vi har fokus på hver dag hele året rundt. Derudover har vi et kommende projekt i huset der har fokus på venskaber. Her vil vi bla. benytte en LUN lege til, at styrke venskaberne på tværs. Indbyrdes relationer og venskaber mellem børn er med til at skabe deres sociale færdigheder.

Empati er en del af den sociale udvikling. Evnen til, at mærke egne følelser og sætte sig ind i andres følelser og oplevelsesverden. Dette læres igennem relationer. Her er voksen- barn relationen af stor betydning. Ligesom vores ressourcefokus har en betydning for deres gåpåmod og egne forventninger til verden.

Eksempel Margueritter:

"Vi taler børnene op over for hinanden ved at fremhæve den på en positiv måde"

Eksempel Klokkeblomsterne:

"Børnene hjælper hinanden med at tage strømper af og på i rundkreds. De voksede i anseelse hos de andre og de hjalp hinanden. Det har en klar bonus ift. det sociale.

Fremadrettet vil vi gerne:

Have vedvarende fokus på det vi vil have mere af. Vi vil gå foran med det gode eksempel, vise hensyn, lytte og smile, være imødekommende, ikke råbe af nogen. Være den bedste udgave af sig selv.

Eksempel Solsikker/Valmuer: " Vi ætter ord på hvordan man har omtanke for andre. Vi viser det ved, at vi ær bamsen forsigtigt.

Børnene kommer med hinandens støvler eller flyverdragt og sut. Det bliver italesat og fremhævet af de voksne."

Legen har ligeledes en stor betydning for børns sociale læring og udvikling.

Eksempel Margueritter:

"Vi oplever at det er svært for mange børn når de oplever at være uden for fællesskabet. Det kan komme til udtryk ved uheldig adfærd, specielt over for de andre børn. Vi går meget foran i legen og inddrager de børn det er svært for. Skal jeg hjælpe dig, spørger med dem. Nogle gange med et nej og andre gange at nu prøver vi og de voksne går med ind i legen."

Fremadrettet vil vi gerne:

Vi vil gerne bruge aktiviteten "Den gode stol" mere for at fremhæve det enkelte barns ressourcer.

Italesætte det gode børnene kan, have fokus på det igennem observation og dialog om hvornår det går godt.

De 6 læreplanstemaer

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

I 2017-2020 har vi arbejdet med følgende indsatsmål:

Alle børn skal have mulighed for at udvikle deres sproglige kompetencer igennem en nysgerrighed omkring noget fælles tredje.

(Alle børn skal have mulighed for at udvikle deres sproglige og kommunikative kompetencer igennem brug af dialogisk læsning)

Med følgende handlingsmål for de voksne:

Fysiske betingelser

- Skabe små sproggrupper
- Stille område
- Tilgængelige materialer
-

Organisatoriske betingelser

- Skemalægges 2 gange om ugen
- Alle børn skal igennem, men der skal være overvejelser omkringsammensætningen
- Fokus på forberedelse
- Idékasse med sprogaktiviteter

Vi har en sproggruppe i huset repræsenteret af tre voksne en fra hver stue. De mødes jævnligt og udarbejder, opdaterer og evaluerer handleplan for sprogarbejdet i huset. Dette er implementeret henholdsvis i de små grupper i aktiviteter om formiddagen eller efter behov.

Sprogarbejdet skal altid ske med fokus på, at børnene er trygge og så vidt muligt med udgangspunkt i deres interesser. Dette for, at understøtte deres sproglige udvikling og dermed evne til, at med ord udtrykke behov og styrke deres muligheder for at indgå i sociale relationer.

Aktiviteter der indgår i sprogarbejdet kan være; sanglege, korte bøger, sprogkasser, rim og remser og lunlege. Der arbejdes med udgangspunkt i de lærende samspilstemaer 5,6 og 7.

Sprogarbejde sker ikke kun i grupper, men også i de forskellige aktiviteter, rutinesituationer mm. i løbet af dagen.

Eksempel Solsikker/Valmuer:

"Vi arbejder med mål 2 hele tiden i vuggestuen, vi sætter ord på alt hvad vi gør sammen med barnet, vi har stort fokus igennem hele dagen og alle aktiviteter. eksempelvis hiver vi ikke bare en hue over hovedet på barnet når det skal ud. Vi tjekker ind hos det enkelte barn med øjenkontakt og fortæller, "jeg tager en hue på dit hoved"

Vi har udarbejdet sprogkasser med bogstaver og dertilhørende ting, specielt med de bogstaver der er svære. feks. en kasse med bogstavet "k", der er en kat, kop mm. Vi arbejder med det i mindre grupper, hvor vi snakker om bogstavet, børnene skal sige det, vi synger en sang omkring det mm. Der er også bøger og oplæg til dialoger.

Vi sætter som sagt altid ord på alt hvad vi gør. Med de ældste af vuggestuebørnene, hjælper vi også dem med at sætte ord på feks. behov. "du må sige, at du ikke kan lide det", hvis der kommer et barn og gør noget ved et barn der er stor nok til at egentlig bruge ordene. Vi oplever de gentager det når vi siger det. "Ae". De skal ikke nødvendigvis sige undskyld, det er ikke det der skaber forståelsen og empatien. Vi opmuntre dem til at gå hen og spørge om du vil være med, så siger de "maj med" og så tør de at stå frem og kommunikere. Vi benytter også tegn til tale i vuggestuen til at understøtte sproget med."

Eksempel Klokkeblomsterne:

"Vi sætter ord på alt og gentager det rigtige barnet siger. Vi synger, spiller spil, taler med børnene bla. ved frokostbordet. Vi bruger nye ord og vendinger for at folde sproget ud for børnene. Vi benytter rim og remser og lytter tålmodigt på, at børnene bliver færdige med at tale. Alt sammen for at hjælpe sproget på vej.

Vi taler med forældrene hvis vi har en bekymring vedrørende et barns sproglige udvikling."

Fremadrettet vil vi gerne:

Vi vil gerne have et vedvarende fokus på sproget-

Fremadrettet vil vi gerne:

I hele huset vil vi gerne blive bedre til, at planlægge fast sproggruppe i vores ugentlige skema. Evt. med fokus på rim og remser.

De 6 læreplanstemaer

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Alle børn skal have mulighed for, at få erfaringer og udfoldelsesmuligheder med både krop, sanser og bevægelse i det pædagogiske læringsmiljø. Vi voksne skal motivere børnene til at bevæge sig, ved at vise glæde ved dette, vi skal understøtte, at de får mulighed for, at få erfaringer med sin krop og hvad den er i stand til og vi skal understøtte stimulering af de 3 motoriske grundsanser i samarbejde med de 4 øvrige sanser.

Året er delt ind i perioder med forskellige projekter. Vi har tidligere haft en projekt om kroppen, hvor vi bla. arbejdede med kropsforståelse, tegnede kroppen i fuld størrelse og vi har lige færdiggjort et projekt om motorik og bevægelse. Vi er generelt opmærksomme på, at tænke krop, sanser og bevægelse ind i dagligdagens samlinger og aktiviteter.

Eksempel fra Solsikker/Valmuer:

"Vi tager den blå madras der har ujævn bund, så børnene kan gå på den. Vi har tidligere haft bevægelse i samlingen, men nu er det mere i vores aktiviteter. Vi har en sansekuffert med mange gode redskaber til aktiviteter hvor vi bruger sanserne. Det kan bla. være at lege med fjer. Vi har også aktiviteter med wellness for børnene. Personale fra vuggestuen har været på motorikkursus og kan bla. tilbyde mange gode sanglege til børnene. De indeholder meget bevægelse."

Eksempel fra Margueritterne:

"Der er altid fysisk aktivitet med i vores samlinger. Det kan bla. være til vores rim og remser. Vi bruger også massagebolde."

Legepladsen er også et oplagt sted for os, at fysisk udfoldelse finder sted og vi understøtter dette

Eksempel fra Klokkeblomsterne:

"På legepladsen laver vi forhindringsbaner, løber op og ned af bakken. Vi bruger vores sanser som rum og retning. Børnene får lov til, at hoppe ned fra ting, det er med til at stimulere deres

sanseintegration og det gives der meget stor mulighed for. Også betydning for læring mm. Vi tumler meget og hopper griber, ruller ned fra bakker, løber, gynger og leger vilde tumblelege og pudekampe i puderummet.”

Derudover har vi generelt en opmærksomhed på, at bruge bevægelse i spontant i løbet af dagen, når vi kan se behovet eller lysten er der.

Eksempel Klokkeblomsterne:

”Det er en Integreret del at mærke behovet for bevægelse, kan lege, synge, danse eller noget andet for at være klar til at lytte og sidde stille. Så husker man det også bedre.”

Eksempel Solsikker/Valmuer:

”Vi sætter ”Popsi og Kalle” på og danser og synger med eller vi bruger hånddukker og synger sange dertil på børnenes initiativ”.

Derudover låner vi skolens gymnastiksal 2-3 gange om ugen hvor både Klokkeblomster og Margueritter er med og nogle gange de ældste Valmuer.

De kommende skolebørn går til Leg og Bevægelse eller svømning en gang om ugen i en periode i løbet af året.

På vores værksted der er tilgængeligt for hele huset er der mulighed for at sanse og arbejde med forskellige materialer hver dag.

Fremadrettet vil vi gerne:

Lave et sanserum

Skabe plads til de vilde aktiviteter. Det er nemt på legepladsen men det er sværere indenfor.

Det kunne for eksempel være sanglege mm. Boogie-voogie hvor vi sætter noget musik på, men kunne man bruge fællesrummet? Noget der er fast, men de voksne der viser hvordan det skal benyttes.

Hvor må vi være vilde og hvor må vi være stille?

Kunne starte med, at gøre os tanker om hvad man vil i gymnastiksalen. Pædagogisk plan for hvad man vil med den.

De 6 læreplanstemaer

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Naturen er et rum med mange direkte sanseoplevelser før børnene. Her kan de eksperimentere og det er vores opgave, at skabe et læringsmiljø, hvor børnene får mulighed for at undersøge og undre sig over hvad de ser og over egne idéer og evner. Det er vigtigt at de bliver støttet i dette og at vi følger deres nysgerrighed.

Det er vigtigt at de bliver præsenteret for forskellige typer af natur og for hvilke (lege-) muligheder og oplevelser den byder på.

Eksempel Klokkeblomster og Margueritter:

"Vi oplever, at udeliv lægger mere op til grovmotoriske lege, løbe, spille bold, råbe hoppe, cykle, danse, lave bål mm. Alt det man kan indenfor kan man også gøre udenfor. Der er færre begrænsninger og plads til fantasi og kreativitet. Der er højt til loftet. Nogle børn har behovet for støtten af nysgerrigheden i større grad end andre. Naturen har også intimiteten og styrker det sociale for eksempel når der er samvær om et theselskab i "nøddehulen"

I VBH. Tror vi på, at naturen er det naturlige og den kan noget godt for os, der er oplagt for krop, sanser mm. Dette er også gældende for børn i udsatte positioner, som vi oplever har stor glæde af, at være udenfor.

Eksempel Klokkeblomsterne:

"Det er vores oplevelse, at børnene bliver stimuleret på en god passende måde, at det er svært at blive overstimuleret og det skaber en anden ro for barnet at være i naturen. Akustikken er en anden, bevægelsesmønstre stikker ikke ud på en mærkelig måde og den er nemmere at aflæse og forholde sig i og til. Vi har fokus på, at gå ud hver dag allerede fra morgenstunden og har pædagogiske overvejelser omkring hvad vi vil med det. Det kan være, at være bevist om hvilken sansemæssig betydning det kan have at for et barn at gynge."

Science vægter en undersøgende tilgang til forskellige naturfænomener som lys, luft, magnetisme og vejrfænomener og styrker børn forståelse af lovmæssigheder i naturen.

Eksempel Margueritter og Klokkeblomster:

"Vi finder nye materialer, det kan være i vandpytter mm. Vi eksperimenterer med dem og rammerne er videre udenfor. Vi eksperimenterer med fysikkens love, for eksempel med kuglebane i rør ned af bakken. Vi snakke om materialer, sand, kul, træ mm. Hvor kommer maden fra, vi sår et frø og følger det, Vi lave kompost, taler om mængder, antal mm. Vi har parteret ænder på barnets initiativ. Barnet er med i processen fra jord til bord. Vi har ligeledes haft et spireprojekter med kartofler, radisser, blomster mm. Solsikkefrø og græskarkerner og chilifrø". Vi har afrikanske kæmpe snegle, har haft forløb omkring regnorme, gravet dem op, talt om faktuelle oplysninger om regnorme, hvor vi oplevede at selv de børn der havde svært ved at holde fokus indendørs, kunne genfortælle overfor en voksen, hvad vi havde snakket om og vi har lavet regnormebo.

Eksempel solsikker/Valmuer:

Naturen giver os mulighed for, at have et fælles tredje sammen med børnene. Det kan være opmærksomheden omkring en regnorm eller andet"

Bæredygtighed er også et emne i forbindelse med naturen. Hvad hører med i naturen, hvad er naturligt i naturen, hvad er naturens materialer mm. *" i uge 17 skal vi samle skrald og have fokus på dette.*

Fremadrettet vil vi gerne:

På Solsikkerne savner vi fokus på udeliv og tanker om dette. Specielt det, at se muligheder frem for begrænsninger for de små. Vil gerne udforske dette mere.

Fremadrettet vil gerne:

På både Klokkeblomster og Marugeritterne vil vi gerne have udeværkstedet op at køre, også i ift. Inklusion.

Vi ønsker en kulturændring ift. at tænke uderummet ind som et læringsrum.

Benytte os af naturvejleder- krible krable som tidligere.

Benytte grejbank i kærhaveskoven.

F.eks være ude fra om morgenen, og spise formiddagsmåltidet udendørs og fortsætte formiddagsaktivitet i forlængelse heraf i stedet for at blive begrænset af, at vi skal ind og spise formiddagsmad.

De 6 læreplanstemaer

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Kultur, æstetik og fællesskab handler både om den kunstneriske skabende og oplevede kraft som aktiverer børns sanser og følelser og om kulturelle værdier.

Der er vores opgave at skabe et læringsmiljø, og formidle en glæde ved og mulighed for både at opleve kunst og kultur og for at formidle den. Altså både indtryk og udtryk.

Ift. udtryksdimensionen har vi vores kreative værksted med mange forskellige materialer. Her er der stor mulighed for, at improvisere, eksperimentere, øve sig, skabe og udtrykke sig. Det er ikke det færdige produkt der er det vigtigste.

Ift. indtryksdimensionen, børnenes egen æstetiske oplevelser.

Eksempel Margueritterne:

"Vi går på biblioteket og ser samtlige af de udstillinger de har bla. kunstprojektet en gang om året. Vi oplever, at børnene bliver nysgerrige og fascinerede over det de ser." vi benytter også redskaber som film sammen med børnene, det kan være en film af dem selv, som de oplever stor glæde ved at se eller fim med sang og musik, som de danser og synger til. Det fænger dem"

Eksempel Klokkeblomsterne og Valmuer/Solsikker:

"Hver uge går vi i kirken og er med til babysang, børnene får et forhold til en kirke, både hvad der sker i kirken, men også arkitekturen. Kommer også på besøg i den når den er åben."

Kulturelle værdier og fællesskab indeholder det, at vi skal sikre deltagelsesmulighed for alle børn i et demokratisk fællesskab, med en forståelse for egne værdier og kulturhistorie og respekt for andres værdier, kultur og traditioner.

Vi har en stor kulturel diversitet i børne- og forældregruppen ift. familietyper, etnicitet, religion, traditioner mm. Børnene selv taler åbent om dette og vi støtter op om dette og opmuntrer til legeaftaler derhjemme og på tværs af kulturer. I vuggestuen har alle børnene familie billeder og der tales meget om disse. Med de kommende skolebørn har vi læst bøger om vores lokale kulturhistorie.

Fremadrettet vil vi gerne som tidligere:

Besøge alle børnenes huse og tage billeder.
Rejsetema i sommerferien

Evalueringsskulturr

Lederen i dagtilbuddet er ansvarlig for, at etablere en evalueringsskulturr, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Dette for at sikre, at det pædagogiske personale forholder sig til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vi benytter pædagogisk plan som planlægnings – og evalueringssredskab til handleplaner på børn og på diverse projekter.

Ift. handleplaner på børn bliver planlægningsdelen brugt hver gang. Evalueringssdelen er blevet brugt få gange.

Ift. projekter er planlægningsdelen blevet benyttet færre gange og evalueringssdelen er ikke blevet brugt.

Evaluering af projekter og øvrige tiltag i læringsmiljøet ift. børnegruppen er sket mundtligt på personalemøder, stuemøder olig. Som oftest mundtlig med enkelte pointer der fremgår af referater.

Evalueringssdelen har fået et større fokus i omtale i huset, men der er lang vej endnu, før det er en del af kulturen.

Fremadrettet vil vi gerne:

Have fokus på at skabe rum for både planlægning og evaluering af projekter og tiltag ift. læringsmiljøer for børnegruppen på personalemøder eller udvidet tid på stuemøder. Handleplaner på børn er fortsat på stuemøder.

Der skal være en mere systematisk opsamling, opbevaring og genanvendelse af evalueringssdelen. Den skal være tydelig fra lederen for, at muliggøre en tættere opfølgning.

